

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

УДК 378.147:004:338.28

Л.М. Янчева, канд. екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

Т.В. Бочуля, д-р екон. наук, проф., академік АЕНУ (*ХДУХТ, Харків*)

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ НОВОЇ ГЕНЕРАЦІЇ НА ЕТАПІ ЦИФРОВОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

Стрімка технологізація сучасної економіки та пов'язаний з цим процес розвитку цифрового бізнесу спонукали до трансформації запитів роботодавців, а отже, сформулювали для системи освіти нові вимоги щодо підготовки кваліфікованих фахівців. Наразі можна виділити основні тенденції освіти, серед яких найбільш показовими є створення цифрових платформ для організації навчання та впровадження бінарних занять. Розуміння цих трендів передбачає модернізацію навчального середовища з розширенням меж реалізації принципів навчання.

Базис сучасного навчального процесу має передбачати комбінацію умов і взаємин між освітнім середовищем та підприємницькими структурами на предмет генерування універсальної стратегії формування професійних компетенцій сучасного випускника із акцентом на реальних запитах роботодавця без асиметрії в знаннях і навичках, що демонструє готовність фахівця бути частиною глобальних змін у цифровому середовищі суспільно-економічних відносин.

Ініціатива змін дозволяє по-іншому сформувати стратегію навчального процесу як баланс розумних запитів і гарантій забезпечення професійних компетенцій, відповідних реаліям часу.

Цифрова система навчального процесу – це найбільш складна та комплексна система змін, яку не можна визначити лише як інструмент осучаснення, що інтегрується із загальною освітньою системою. Цифрові зміни – це глобальні перетворення, які ґрунтуються на цифрових засадах із інкорпорацією їх базових положень до стратегії розвитку, навчального процесу та освітньої культури.

Центральним чинником у цифровій трансформації є інновативність, яка сьогодні є очевидною ознакою як суспільно-економічних, так і освітніх процесів, орієнтованих на цифрові технології.

Сучасний фахівець з вищою освітою має виконувати спектр завдань для сталого розвитку підприємництва та економіки. Зокрема, інтегральною компетентністю, якою має оволодіти студент, є здатність

розв'язувати складні задачі та завдання в процесі професійної діяльності, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інноваційної роботи, пов'язаної із цифровою трансформацією в економічному середовищі. Інновативний потенціал навчального середовища має розкриватись у вимірі партнерських процесів із синтезом фахових знань та провідними можливостями сучасних новаторських ідей із впровадженням коучингового, координаційного підходів і підходу ефективного лідерства у навчальний процес.

Коучинговий підхід є більш гнучким та розвинутим щодо формування професійних компетенцій і полягає в організації навчального процесу таким чином, щоб забезпечити у студентів уміння комунікації із можливістю реалізації власного потенціалу в інноваційному розвитку бізнесу.

Координаційний підхід призначений для підготовки фахівця із професійними компетенціями, які орієнтовані на поведінкові технології управління та дозволяють досягти вищого рівня колаборації з нівелюванням директивності в процесі діяльності та прийнятті рішень. Цей підхід найбільше відповідає потребі реалізації концепції сталого розвитку економіки, оскільки передбачає наявність вміння колективного прийняття рішень із діалогом щодо вирішення поставленого завдання.

Підхід ефективного лідерства є унікальним з точки зору реалізації професійних компетенцій нового типу, які відповідають реаліям часу. При підготовці студентів враховується необхідність забезпечення знань та навичок, які дозволять вирішувати завдання своєчасно та на місцях виникнення проблеми, тобто використання моделі лідерства не лише на верхній ланці в ієрархії управління. Такий підхід передбачає обов'язкове формування інноваційної культури та інформаційного мислення для участі у новій формі прийняття рішень – інформативному управлінні.

Отже, можливості цифрового розвитку навчального процесу є безмежними та дозволяють відкрити доступ до інноваційних інструментів і технологій для формування розвинутих компетенцій, таким чином, визначаючи розширені характеристики відповідної спеціальності.

Цифрова реальність сучасного освітнього середовища передбачає досягнення максимального балансу між знаннями й навичками, властивими майбутній професії, та цифровими культурою та грамотністю. Тобто це максимальне наближення освітнього продукту до реалій трансформації економіки та суспільства в умовах тренду цифрових перетворень, а саме визначення тієї траєкторії навчання, яка дозволяє отримати максимальний результат порівняно з традиційним процесом.